

FIȘA MĂSURII M2/2B

Denumirea măsurii: Tineri fermieri și ferme mici

CODUL Măsurii: M2/2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În urma întâlnirilor publice organizate în etapa de animare a teritoriului, dar și din analiza SWOT a rezultat că, deși agricultura are o pondere importantă în economia locală a teritoriului GAL ATBN, se confruntă cu o serie de probleme:

- Procent crescut de exploatații agricole care au conducători vârstnici;
- Lipsa oportunităților de angajare în domeniul non-agricol determină un grad mare de ocupare a populației în agricultura de subzistență;
- Accesul dificil la creditare pentru micii fermieri;
- Bază materială depășită fizic și moral sau insuficientă, ceea ce conduce la costuri mari de operare și timp mai mare de realizare a lucrărilor agricole;
- Exploatații agricole de dimensiuni mici, fărâmițate.

Măsura “Tineri fermieri și ferme mici” este un răspuns direct la aceste probleme prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri ca administratori de exploatații agricole, aceștia fiind mult mai deschiși spre abordări inovative și adaptabili la cerințele pieței. În plus, tinerii pot veni cu noi competențe și cu un management modern și eficient. Se poate diminua în acest fel un alt risc major cu care se confruntă teritoriul GAL ATBN, migrația populației tinere către zonele urbane unde au mai multe oportunități de angajare.

Măsura își propune, de asemenea, să sprijine fermele mici din teritoriul GAL ATBN, care, pentru a deveni competitive pe piață, au nevoie de echipamente și tehnologii moderne, care pot contribui atât la reducerea costurilor, cât și a timpilor de realizare a lucrărilor, dar și la creșterea productivității. Riscul este ca, în lipsa instrumentelor de creditare, fermele mici să fie eliminate de pe piață.

Obiectiv de dezvoltare rurală 1: favorizarea competitivității agriculturii, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, lit. (a).

Obiectiv specific al măsurii M2/2B: Dezvoltarea agriculturii prin creșterea viabilității exploatațiilor, diversificarea activităților de procesare și marketing și prin valorificarea produselor locale.

Măsura contribuie la **Prioritatea 2** “Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor”, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor **art. 19** “Dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor” din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. (a) ajutor la înființarea de întreprinderi, punctele (i) tinerii fermieri și (iii) dezvoltarea fermelor mici.

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 2B** *Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor;*

În secundar Măsura contribuie și la **Domeniul de intervenție 2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;**

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și mediu și climă;

Inovare: Tinerii fermieri au acces facil la informații și sunt mai deschiși către introducerea de tehnologii și procese inovatoare.

Mediu și climă: proiectele vor avea ca scop **diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni** (enumerarea nu este limitativă, ci exemplificativă): investiții în sisteme care utilizează energie regenerabilă; investiții care au ca rezultat reducerea emisiilor de amoniac; investiții în managementul gunoiului de grajd; utilizarea unor tehnologii și echipamente care să asigure un bun management al utilizării îngrășămintelor, precum și aplicarea unor bune practici de gestionare a solului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M2/2B “Tineri fermieri și ferme mici” este complementară cu Măsura M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local”, Măsura M3/6A „Diversificarea activităților neagricole”, Măsura M5/6B „Revitalizarea patrimoniului local, servicii de bază și infrastructură la scară mică pentru teritoriul GAL ATBN” și Măsura M7/1B “Consolidarea capitalului social”.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M2/2B “Tineri fermieri și ferme mici” contribuie împreună cu Măsura M1/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole, procesare și marketing local” la îndeplinirea Priorității 2 “Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor”

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este evidențiată prin criteriile de selecție locale, mai exact în cadrul acestei măsuri se vor prioritiza acele proiecte care sunt inițiate de solicitanți care își propun să participe la scheme de calitate. Plus valoarea este adusă și de stimularea asocierii prin criteriile de selecție ale măsurii, solicitanții fiind încurajați să devină membri ai unei asociații până la finalizarea implementării Planului de Afaceri. Astfel, prin această măsură se urmărește indirect creșterea valorii adăugate a produselor realizate de fermele mici sau de tinerii fermieri, dar și conștientizarea în rândul tinerilor fermieri a beneficiilor pe care le pot avea pe termen mediu și lung prin asociere.

Criteriul de prioritizare care prevede menținerea raselor și soiurilor autohtone vine în sprijinul unor nevoi identificate și la nivel național, numărul acestora fiind în scădere. Prioritizarea proiectelor care comasează minim două exploații va contribui la eficientizarea agriculturii locale prin comasarea terenurilor.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană:

- Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 807/2014; Reg. (UE) nr. 808/2014; Recomandarea 2003/361/CE; Reg. (UE) nr. 1407/2013; Reg. (UE) nr. 215/2014;

Legislație națională:

- OUG nr. 346/2004; OUG nr. 44/2008; HG nr. 226/2015; OUG nr. 49/2015; OUG nr. 66/2011;

4. Beneficiari direcți:

- **Fermele mici** (exploatații agricole cuprinse între **4.000 și 7.999 SO**);
- **Tinerii fermieri** (exploatații agricole cuprinse între **8.000 și 50.000 SO**);

Conform art. 2, alin. 1, lit. (n) din Reg. (UE) nr. 1305/2013 „tânăr fermier” înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatare agricolă ca șef al respectivei exploatații;

- **Persoanele juridice cu acționariat multiplu**, în care tânărul fermier, așa cum este definit la art. 2, alin. 1, lit. (n) din Reg. (UE) nr. 1305/2013, deține 50%+1 din acțiuni și exercită controlul pe termen lung asupra întreprinderii. (exploatații agricole cuprinse între **8.000 și 50.000 SO**);

Sprrijinul se acordă doar exploatațiilor care intră sub incidența definiției **microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici**.

Întreprinderea mică - reprezintă întreprinderea care are între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;

Microîntreprinderea - reprezintă întreprinderea care are până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;

Atenție! Nu sunt eligibile persoanele fizice neautorizate.

5. Tip de sprijin

În cadrul acestei măsuri, sprijinul va fi acordat ca **sumă forfetară** pentru îndeplinirea **Planului de Afaceri**.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprrijinul forfetar se acordă pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul **Planului de Afaceri**. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, trebuie să se țină cont de următoarele: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din Ghidul Solicitantului; prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2; aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor; respectarea regulilor schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

7. Condiții de eligibilitate

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate:

- Exploatarea agricolă trebuie să fie localizată în teritoriul GAL Asociația Transilvană Brașov Nord, mai exact: orașul Rupea și comunele Apața, Augustin, Bunești, Cața, Hoghiz, Homorod, Jibert, Măieruș, Ormeniș, Racoș, Ticuș, Ungra;
- Exploatarea agricolă are o dimensiune economică cuprinsă între **4.000 și 7.999 SO** - pentru **fermele mici**;

- Exploatația agricolă are o dimensiune economică cuprinsă între **8.000 și 50.000 SO** - pentru **tinerii fermieri**;
- Sprijinul acordat este condiționat de prezentarea unui Plan de Afaceri, a cărui implementare trebuie să înceapă în termen de maxim 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Tinerii fermieri care vor beneficia de acest sprijin trebuie să respecte prevederile articolului 9 din Reg. (UE) nr. 1307/2013 referitor la fermierii activi, în termen de 18 luni de la data stabilirii;
- Tinerii fermieri trebuie să dovedească aptitudini și competențe profesionale sau să se oblige că le vor dobândi în termen de maxim 36 de luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Sprijinul este limitat la exploatațiile care intră sub incidența definiției microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și care au sediul și punctul de lucru în teritoriul GAL ATBN;
- Sprijinul pentru **tinerii fermierii** poate fi solicitat pe o perioadă de maxim 24 de luni de la data stabilirii. (Prima etapă a instalării este considerată înregistrarea tânărului fermier la Oficiul Registrului Comerțului ca micro-întreprindere /întreprindere mică, cu obiect de activitate în domeniul pentru care solicită sprijin).
- Exploatația agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu **cel puțin 6 luni** înainte de solicitarea sprijinului - pentru **fermele mici**;
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL ATBN, cu excepția proiectelor de servicii (ex.: informare), care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare, cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL.
- Pentru sectorul pomicol sunt eligibile doar speciile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii și pepinierele.

Alte obligații:

- Plata ultimei tranșe este condiționată de implementarea corectă a planului de afaceri. Solicitantul va trebui să facă dovada comercializării producției proprii în procent de minim 20 % din valoarea primei tranșe de plată;
- Pentru exploatațiile agricole de creștere a animalelor, planul de afaceri trebuie să vadă obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu;

8. Criterii de selecție

Principii de prioritizare comune tinerilor fermieri și fermelor mici:

- Se vor prioritiza proiectele depuse de solicitanții care dețin calificare în domeniul agricol;
- Se vor prioritiza proiectele depuse de solicitanții care propun un Plan de Afaceri pe o perioadă de maxim 3 ani;
- Se vor prioritiza proiectelor inovative (*Conform PNDR, „Inovarea se poate concretiza la nivel local în tipuri de proiecte de servicii, produse, tehnologii, activități economice, forme de organizare, proiecte demonstrative cu caracter experimental, cu rezultate ce pot fi transpuse în practică și prin care se corelează acțiuni principale într-un context nou etc. Inovarea trebuie să fie evaluată cu*

referire la situația locală, ca o abordare inovatoare la nivelul teritoriului acoperit de GAL și care este posibil să fie existentă în alt teritoriu.);

- Se vor prioritiza proiectele implementate în zone potențialului agricol ridicat care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- Se vor prioritiza proiectele prin care se mențin rasele și soiurilor autohtone (solicitantul își propune prin proiect sau demonstrează că deține/dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul Planului de Afaceri ca va păstra / dezvoltă nucleul de rase, respectiv soiuri autohtone);
- Se vor prioritiza proiectele prin care se promovează valoarea adăugată a produselor prin aplicarea schemelor de calitate (solicitantul își propune prin proiect obținerea de certificate de atestare a calității produselor agroalimentare pe care le realizează sau urmează să le realizeze conform Planului de Afaceri) sau practicarea agriculturii ecologice (conversie/certificare) ;

Principii de prioritizare aplicabile exclusiv tinerilor fermieri:

- Se vor prioritiza proiectele prin care se vor comasa minim două exploatații (preluate integral);
- Se vor prioritiza proiectele care prevăd crearea de locuri de muncă;
- Se vor prioritiza proiectele prin care se prevede ca solicitantul să devină membrul unei asociații până la finalul implementării Planului de Afaceri.

Notă: Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul se va acorda sub formă de sumă forfetară pe o perioadă de maxim 5 ani, după cum urmează:

Pentru ferme mici:

- 15.000 de euro;

Pentru tineri fermieri:

- 40.000 de euro pentru exploatațiile de la 8.000 la 29.999 SO;
- 50.000 de euro pentru exploatațiile de la 30.000 la 50.000 SO;

Sprijinul se acordă în 2 (două) tranșe degresive, iar ultima tranșă este condiționată de implementarea corectă a Planului de Afaceri.

- 80% din cuantumul sprijinului, la semnarea deciziei de finanțare;
- 20% din cuantumul sprijinului, nu mai târziu de 5 ani de la semnarea deciziei de finanțare;

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 7;

Cheltuielile publice totale: 245.000 de euro;

Locuri de muncă create: 2.